

dr hab. n. med. Diana Hodorowicz-Zaniewska
I Katedra Chirurgii Ogólnej
Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum
ul. Jakubowskiego 2, 30-688 Kraków

Kraków, 06 maja 2024 roku

**Recenzja osiągnięć naukowych w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora
habilitowanego dr n. med. Sławomirowi Cieśli**

Aspekty formalne

Recenzja została opracowana na wniosek Rady Naukowej Instytutu „Centrum Zdrowia Matki Polki” w Łodzi, działającej w oparciu o art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w postępowaniu wszczętym w dniu 30 października 2023 roku, w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Sławomirowi Cieśli, w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

W przedmiotowym postępowaniu obowiązują przepisy oraz kryteria stawiane osobom ubiegającym się o awans naukowy zawarte w art. 219 ust.1 pkt 2b, 3 oraz ust.3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz. U. 2020 poz. 85 z późn. zm.), jak również zalecenia wskazane przez Radę Doskonałości Naukowej, w szczególności dotyczące danych bibliometrycznych oraz oceny eksperckiej dorobku naukowego Kandydata.

Oceny osiągnięcia oraz dorobku i aktywności naukowej Habilitanta dokonano na podstawie otrzymanej dokumentacji, obejmującej: autoreferat, kopię dyplomu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora, cykl publikacji naukowych zaliczanych do osiągnięcia, wykaz aktywności naukowej stanowiącej wkład w rozwój dyscypliny nauki medyczne, informacje o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę. W większości aspektów dokumentacja jest kompletna i uprawniająca do opracowania powierzonej recenzji. Kandydat spełnia kryteria formalne: uzyskał stopień doktora nauk medycznych i złożył odpowiedni wniosek w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Z załączonej dokumentacji nie wynika aby uprzednio ubiegał się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Sylwetka Habilitanta

Dr n. med. Sławomir Cieśla ukończył studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Poznaniu w 1983 roku. W 1987 roku uzyskał I stopień specjalizacji z zakresu chirurgii ogólnej, w 1992 roku II stopień specjalizacji, a w 1998 roku dyplom specjalisty w dziedzinie chirurgii onkologicznej. Tytuł doktora nauk medycznych otrzymał w 1993 roku na podstawie dysertacji pt. „Badania nad dynamiką pH błony śluzowej żołądka u chorych po operacji pęcherzyka żółciowego”, przygotowanej pod opieką promotorską prof. dr hab. n. med. Krzysztofa Ziaji. Od początku kariery zawodowej do 2019 roku pozostawał związany z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Lesznie, gdzie pracował jako asystent w Oddziale Chirurgii Ogólnej, a następnie Kierownik Pododdziału Chirurgii Onkologicznej oraz Dyrektor ds. medycznych. W latach 2011-2019 Kandydat prowadził dodatkowo działalność dydaktyczną na Wydziale Pielęgniarstwa i Fizjoterapii w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Lesznie. Od 2019 roku pozostaje zatrudniony w Klinicznym Oddziale Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze na stanowisku zastępcy Kierownika Kliniki.

Osiągnięcie naukowe

Osiągnięciem naukowym będącym podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest zgodnie z art. 219 ust.1 pkt 1b ustawy, cykl 7 powiązanych tematycznie publikacji pod zbiorczym tytułem **„Znaczenie i korzyści stosowania nowoczesnych metod chirurgicznego leczenia raka piersi na podstawie wybranych problemów”**.

Pięć z nich (4 prace oryginalne i 1 opis przypadków) zostały opublikowane w czasopiśmie z listy filadelfijskiej. W skład cyklu wchodzi również: 1 praca pogładowa i 1 praca oryginalna znajdujące się na liście MNiSW. Łączny współczynnik oddziaływania IF dla całego cyklu wynosi 11.502, a punktacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego - 518 pkt. Kandydat w 3 pracach jest pierwszym autorem, w 2 - drugim, w kolejnych 2 - współautorem, jako przedstawiciel ośrodka badawczego. Wszystkie opublikowano w latach 2009-2023, czyli po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego - stopnia doktora nauk medycznych.

Publikacje wskazane jako osiągnięcie naukowe obejmują następujące pozycje:

- Cieśla S, Połom K. The effect of immediate breast reconstruction with Becker-25 prosthesis on the preservation of proper body posture in patients after mastectomy. Eur J Surg Oncol. 2010;36(7):625-631
- Bąk M, Cieśla S. Ocena zaburzeń postawy ciała kobiet po radykalnej amputacji z

jednoczasową rekonstrukcją piersi. Fizjoterapia. 2009;17(1):30-37

- Pluta P, Giza A, Kolenda M, Fendler W, Braun M, Chudobiński C, Chałubińska-Fendler J, Araszkiewicz M, Loga K, Lembas L, Witkowska M, Pluta A, Kolasiński J, Basta P, Kołacińska-Voytkuv A, Cieśla S, Jesionek-Kupnicka D, Jankau J, Kuczyński M, Kalinka E, Zadrożny M, Murawa D. Breast implant-associated anaplastic large cell lymphoma (BIA-ALCL) in Poland: analysis of patient series and practical guidelines for breast surgeons. Arch Med Sci. 2020;19(5):1243-1251
- Ławnicka A, Cieśla S, Pluta P, Przybylska A, Murawa D. Causes of BIA-ALCL: a summary of the current state of knowledge. Oncol Clin Pract. 2021;17(6):285-290
- Cieśla S, Ławnicka A, Bak M, Pluta P, Davì A, Veroux M, Murawa D. Operating room environment assessment and biofilm risk for breast implants. A case series. Ann Ital Chir. 2021;92:505-508
- Pieszko K, Pieszko K, Wichtowski M, Cieśla S, Ławnicka A, Jamont R, Boyd JB, Murawa D. A randomized study comparing closed-incision negative-pressure wound therapy with standard care in immediate breast reconstruction. Plast Reconstr Surg. 2023;151(6):1123-1133
- Cieśla S, Donabidowicz K, Murawa D. Breast cancer conserving treatment with simultaneous reconstruction of the defect with pedicled adipocutaneous flaps early observations. Pol Przegl Chir. 2022;95(2):1-5.

Zgodnie z oświadczeniem Habilitanta, jego wkład własny w powstanie powyższych opracowań był wiodący i polegał na sformułowaniu hipotez badawczych, udziale w zebraniu materiału klinicznego, w części analizie danych i interpretacji wyników, opracowaniu koncepcji artykułów, uczestnictwie w ich redakcji oraz dyskusji z recenzentami. Osobiście, za istotne uchybienie formalne uważam brak załączonych oświadczeń współautorów, co do ich wkładu w powstanie publikacji, zwłaszcza w odniesieniu do prac wieloosobowych i tych w których Kandydat nie jest pierwszym autorem.

Wszystkie publikacje dotyczą różnych aspektów chirurgicznego leczenia chorych z rakiem piersi. Z punktu widzenia społecznego, podjęta tematyka jest niezwykle istotna, bowiem rak piersi pozostaje w ścisłej czołówce najczęściej występujących nowotworów złośliwych u kobiet i zapadalność na niego systematycznie rośnie. Podjęta w większości z prac cyklu tematyka jest nowatorska i wpisuje się w aktualne trendy badawcze w przedmiotowej dziedzinie.

W pierwszych dwóch pracach z cyklu, Kandydat przedstawił wpływ jednoczasowych zabiegów rekonstrukcyjnych przy użyciu ekspanderoprotez na utrzymanie prawidłowej postawy ciała operowanych kobiet. Na podstawie wyników badań fotogrametrycznych oraz ankiet dotyczących oceny jakości życia wykazał, że jednoczesne rekonstrukcje piersi wpływają nie tylko na estetykę wyglądu i lepsze samopoczucie psychiczne chorych, ale również na poprawę funkcjonowania poprzez zachowanie prawidłowej postawy ciała i większe zaangażowanie w rehabilitację i utrzymanie sprawności fizycznej.

W kolejnych dwóch publikacjach cyklu, dr n. med. Sławomir Cieśla, jako jeden ze współautorów, przedstawił wyniki Polskich Wieloośrodkowych Badań prowadzonych w latach 2013-2020, dotyczących występowania anaplastycznego chłoniaka towarzyszącego implantom piersi (BIA-ALCL). Ich konsekwencją było sformułowanie polskich wytycznych postępowania u pacjentek z podejrzeniem chłoniaka, sprowadzających się do ścisłej kontroli kobiet z wszczepionymi implantami silikonowymi, wykonywania biopsji masy guza przy implantacie i/lub punkcji płynu gromadzącego się wokół implantu z następową jego oceną histopatologiczną.

W kolejnej publikacji z cyklu, będącej kontynuacją wcześniejszych badań, Habilitant podjął problematykę czystości powietrza na sali operacyjnej, które ma bezpośredni związek nie tylko z ryzykiem powikłań infekcyjnych u chorych z rakiem piersi po zabiegach rekonstrukcyjnych, jak również z prawdopodobieństwem przetrwałej kolonizacji bakteryjnej w okolicy implantu, będącej jednym z sugerowanych czynników etiologicznych rozwoju chłoniaka BIA-ALCL. W konsekwencji przeprowadzonych badań wykazał on, że zastosowanie dodatkowego urządzenia filtrującego powietrze sali operacyjnej, w bezpośrednim sąsiedztwie pola operacyjnego i miejsca przygotowania implantu, istotnie zmniejsza ryzyko wystąpienia biofilmu bakteryjnego i zakażenia.

Następna publikacja w cyklu wskazanym jako osiągnięcie naukowe, prezentuje wyniki prospektywnego, randomizowanego badania przeprowadzonego w macierzystej placówce medycznej, dotyczącego wpływu terapii podciśnieniowej stosowanej na rany pooperacyjne, u chorych po zabiegach amputacji piersi z jej jednoczasową rekonstrukcją. Autorzy wykazali, że zastosowanie takiego opatrunku na świeżą ranę pooperacyjną wyraźnie zmniejsza liczbę powikłań miejscowych i poprawia elastyczność blizny.

Cykl publikacji zamyka praca dotycząca wyników rekonstrukcji ubytku piersi podczas zabiegów oszczędzających z wykorzystaniem skórno-tłuszczowych płatów perforatorowych.

Wstępne doniesienia, będące pierwszym tego typu opracowaniem w Polsce, pokazują, że jest to świetna technika pozwalająca na uzupełnienie ubytku powstałego po usunięciu guza nowotworowego, wymaga jednak dokładnego planowania przed- i śródoperacyjnego przebiegu perforatorów i zastosowania zieleni indocyjaninowej (ICG) do oceny perfuzji tkankowej.

Wartość merytoryczną przedstawionego przez Kandydata osiągnięcia naukowego oceniam wysoko. Wskazuje ono na twórcze i wielowymiarowe podejście do zagadnień z zakresu chirurgii onkologicznej piersi, a uzyskane wyniki z pewnością stanowią ciekawy i istotny wkład w rozwój nauk medycznych.

Analiza dorobku naukowego

Całkowity dorobek naukowy dr n. med. Sławomira Cieśli stanowią 23 pełnotekstowe publikacje, z czego 13 to prace oryginalne, 8 poglądowe. W 17 z nich Kandydat był pierwszym lub ostatnim autorem. Dodatkowo zauważyć należy 2 opisy przypadków i 7 rozdziałów w podręcznikach. Większość z nich powstała po uzyskaniu stopnia doktora.

Sumaryczny współczynnik oddziaływania IF z wszystkich prac wynosi 22.212, liczba punktów MNiSW 1082, liczba cytowań wg ISI Web of Science Core Collection-141, wg SCOPUS-153, a indeks Hirscha: 4 (wg ISI Web of Science Core Collection) i 5 (wg SCOPUS).

Znakomita większość prac (16) dotyczy raka piersi. Oprócz cyklu stanowiącego osiągnięcie naukowe, niepotrzebnie powielonego w tej części autoreferatu, należy wymienić publikacje opisujące wpływ miofibroblastów na przebieg raka piersi, anatomiczne aspekty piersi (warianty unaczynienia, unerwienia i spływu chłonnego) oraz zespołu brodawka-otoczek, współczesne metody rekonstrukcji piersi po zabiegach amputacyjnych z powodu raka, w tym z zastosowaniem tkanek własnych czy możliwości lokalizacji zmian niepalpacyjnych gruczołu piersiowego z zastosowaniem znaczników magnetycznych. Istotnym aspektem działalności naukowej Kandydata był również udział w grupie specjalistów z Europy Środkowo-Wschodniej, w przygotowaniu konsensusu dotyczącego nowoczesnego leczenia chirurgicznego raka piersi.

Poza pracami z zakresu chirurgii piersi, w portfolio dr n. med. Sławomira Cieśli znajdują się publikacje dotyczące metod zespołów chirurgicznych w obrębie jelita grubego, badania cytologii popłuczyn otrzewnowych u chorych z rakiem żołądka, czynników ryzyka progresji

nowotworowej w przełyku Barreta czy farmakokinetyki różnych form złożonych leków przeciwbólowych u chorych po całkowitej resekcji żołądka.

Habilitant jest autorem lub współautorem 7 rozdziałów w wydanych książkach lub podręcznikach z zakresu chirurgii piersi, w tym jednym anglojęzycznym. Dziesięć kolejnych rozdziałów jest zawartych w pozycjach przyjętych do druku (zgodnie z moją wiedzą 2 podręczniki-sumarycznie zawierające 5 rozdziałów autorstwa Kandydata- zostały już wydane). W całkowitym dorobku naukowym dr n. med. Sławomira Cieśli należy również zaznaczyć: 10 wystąpień zjazdowych na kongresach międzynarodowych, 42 na krajowych i 2 zagraniczne wykłady na zaproszenie.

W podsumowaniu tej części dorobku stwierdzam, że Kandydat spełnia kryteria jakościowe i ilościowe w zakresie osiągnięć w działalności naukowo-badawczej i wykazuje się istotną aktywnością naukową. Jego dorobek naukowy, oparty na bogatym doświadczeniu klinicznym, jest w Polsce uznawany i stanowi znaczący wkład w rozwój nauk medycznych.

Ocena pozostałych osiągnięć Habilitanta

Dr n. med. Sławomir Cieśla jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej (w którym w latach 2020-2021 pełnił obowiązki Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Fundacji PTCHO), Towarzystwa Chirurgów Polskich, European Society of Surgical Oncology (ESSO), Central East European Breast Cancer Surgical Consortium (CEEBCSC) i Central Eastern European Academy of Oncology (CEEAO).

Od 2018 roku bierze czynny udział w pracach Środkowo-Wschodnioeuropejskiego Konsorcjum Chirurgii Raka Piersi (CEEBCSC), zmierzających do utworzenia międzynarodowej platformy naukowej i klinicznej, zwiększającej wydajność i modernizację opieki chirurgicznej nad chorymi z rakiem piersi w Polsce, Rumunii, Czechach, Słowacji, Armenii, na Węgrzech i Ukrainie. W ramach Akademii Onkologii Europy Środkowo-Wschodniej (CEEAO) uczestniczy w szkoleniach i webinarach z zakresu chirurgii piersi, prowadzonych dla lekarzy z Europy. Brał udział w przygotowaniu opublikowanego w „Pathology & Oncology Research” konsensusu, zawierającego szczegółowe wytyczne diagnostyczne i terapeutyczne dla chorych z rakiem piersi.

Kandydat aktywnie uczestniczył w opracowaniu kolejnych edycji (2017, 2019, 2023) Konsensusu Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, dotyczącego leczenia

chirurgicznego nowotworów piersi, wydanych w formie książek z cyklu „Biblioteka Chirurga Onkologa”.

Dr n. med. Sławomir Cieśla odbył 12 staży naukowo-klinicznych w renomowanych zagranicznych instytucjach. Z punktu widzenia zawodowego i późniejszych zainteresowań naukowych, do najważniejszych zaliczam:

- 2002-staż w Rigshospitalet-Copenhagen University Hospitals w Danii
- 2004-staż szkoleniowy w Frauenklinik-Brust Zentrum Universitäts Heidelberg w Niemczech
- 2007-staż w Brust Zentrum Universitäts Klinikum Frankfurt w Niemczech.

W latach 2002-2003 Kandydat współpracował w dr Berntem Christensenem z Universitätsklinikum Ruppin-Brandenburg Charite Berlin w zakresie chirurgii rekonstrukcyjnej i onkoplastycznej piersi, wspólnie wykonując zabiegi w klinice w Berlinie i szpitalu w Lesznie.

Biorąc pod uwagę powyższe aktywności i osiągnięcia uważam, że dr n. med. Sławomir Cieśla spełnia kryteria zwyczajowo stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w zakresie współpracy międzynarodowej i w gremiach naukowych.

Na działalność dydaktyczną Habilitanta składa się współpraca z Wydziałem Pielęgniarstwa i Fizjoterapii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie, gdzie w latach 2011-2019 prowadził zajęcia z zakresu anatomii prawidłowej człowieka i chirurgii, czynny udział w krajowych i zagranicznych webinarach oraz organizacja szkoleń i warsztatów z zakresu chirurgii piersi dla chirurgów ogólnych i onkologów. Kandydat wielokrotnie uczestniczył w spotkaniach edukacyjnych dla młodzieży szkół podstawowych i licealnych, promujących zachowania prozdrowotne.

Jego działalność popularyzująca naukę jest widoczna w głoszonych wykładach i prelekcjach, wystąpieniach prasowych i telewizyjnych, aktywności na portalach internetowych, pracy dla Fundacji na Rzecz Rozwoju Chirurgii Onkologicznej im. prof. Pawła Murawy oraz Leszczyńskiego Oddziału Stowarzyszenia Kobiet po Amputacji Piersi „Amazonka”.

W ramach działalności organizacyjnej należy podkreślić czynny udział Kandydata w organizacji kolejnych 7 edycji Konferencji Raka Piersi-Onkologia i Plastyka w Poznaniu oraz 5 Zjazdów Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej (w latach 1998, 1999, 2015, 2020 i 2021).

Od 2019 roku pełni funkcję zastępcy Kierownika Kliniki Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze.

Dr n. med. Sławomir Cieśla był stypendystą programu naukowego CARE Deutschland oraz Deuthe Gesellschaft fur Chirurgie (DGCH). Wyróżnienia takie jak przyznanie medalu Zasłużony dla Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, tytułu Chirurga Roku w plebiscybie Hipokrates Wielkopolski, Srebrnego Medalu Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu za krzewienie pracy organicznej i działalność na rzecz pacjentów z chorobami nowotworowymi oraz tytułu Honorowego Obywatela Miasta Śmigła za szczególne zaangażowanie w działaniu na rzecz lokalnej społeczności miasta wskazują, że jest on postrzegany pozytywnie nie tylko w środowisku zawodowym ale również wymiarze ludzkim. **Przedstawione fakty wskazują, że dr n. med. Sławomir Cieśla jest aktywny w sferze dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę, co osobiście uważam za cenną i ważną składową w dorobku każdego naukowca ubiegającego się o stopień doktora habilitowanego.**

Podsumowanie

Po analizie całości dorobku naukowego stwierdzam, że dr n. med. Sławomir Cieśla posiadał umiejętność współpracy w planowaniu i realizacji badań naukowych oraz wyciągania krytycznych wniosków. Jego publikacje, zwłaszcza w zakresie osiągnięcia naukowego są wartościowe z poznawczego punktu widzenia i jako takie mają istotne znaczenie kliniczne, znacznie przewyższające uzyskane wskaźniki bibliometryczne. Pozytywnie oceniam również jego osiągnięcia organizacyjne, dydaktyczne i popularyzatorskie.

W mojej ocenie, Habilitant spełnia warunki stawiane kandydatom do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego określone w art.219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 478 z późn. zm.) i pomimo pojedynczych krytycznych uwag zawartych w recenzji wnoszę o dalsze procedowanie wniosku.

Diana Hodorowicz-Zaniewska

dr hab. n. med. Diana Hodorowicz-Zaniewska